

ОКТАБРЬ

5

четверг
1939 он
№ 230 (2930)
Сэн 10 мингэ

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн В.М.
Обкомой ба
ВМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумэй
О Р Г А Н.

Гүрэнэй урдахы уялгануудаа саг соонь дүвргэхэ

Парти ба правительство болбол колхозууды организационно-ажалхын талаар улам бүхажуулхын тула угаа ехэ анхрал табина. Энэ зорилгы бөөлүүлгэдэ, хамгай түрүүн, машина—тракторна станцинууд зориулагданхай. Эдэ-нэй тоонь жэлхээ жэлдэ ургана. Хүдөө ажыхын сложна машина-нуудай—тракторнууд, комбайнуудай—тоонь улам түргөөр олохорно. Энээнэй туламжаар, колхозуудай тарилгын площадь хэмжээлэгшгүй хурдаар ургана.

Манай колхознигууд хадаа парти ба правительствын үдэрбүрийн анхралда, хүдөө ажыхын үйлд-бүрийн эгээл сложна машинуудай техникы архимээр шудалжа, ажалай үндэр бүтөөсөөр, стахановска ажалар харюусадаг байна. Эдэ бүгдэ болбол колхознигуудай шанга шадалтай ба культурна байдлы хангах арга олгоно.

Республикын түрүү колхозууд ба колхознигууд болбол гүрэнэй интересе өөхөдөө интересүүдэй зүбөөр зохилдуулан, энээнэй өөхөдөө интересүүдээ бүрдэ-шэнь табига, гүрэнэй урдахы уялганууды—МТС-ын хүдэлмэ-рин түлөө натуроплата, үрэнэй судта тушаалгы архимээр ябуул-на. Хяхтын аймагай, Улан-Удын нэрэмжэтэ колхоз болбол натуроп-лата оруулгы республика доторо түрүүн дүүргэ. Загарайн айма-гай, Ворошилов нэрэмжэтэ, Хях-тын аймагай Киров нэрэмжэтэ, «Красное Заря», Кабанскын айма-гай «Красное Знамя» колхозууд хадаа тариа тушаалгы дүүргэ-нөөр бүри үни болоо. Мүн, Зага-райн аймагай «III Интернационал», Селенгын аймагай, Додо-Бүхэнэй сомоний, Киров нэрэмжэтэ, «Красный Октябрь» ба бусад олон колхозууд болбол гүрэнэй урдахы уялгануудаа ойрын 2-3 үдэрнүүд-тэ дүүргэхэ байна.

Гэбшье, бүхиде манай рес-публика дотор гүрэндэ хүдөө аж-хын продуктууды, хамгай тү-рүүн, тариа тушаала тон ла хан-галтаггүйгөөр ябуулагдана. Олон аймагууд болбол энэ хүдэлмэрин-е үшөө эхилээдүй шахуу байна. Жэшээлхэдэ, Закамийн аймагай колхозууднаа тариа тушаалгы нэгэншье эхилээдүй, Барга-жанай аймагта октябрийн нэгэншй мэдээгээр, натуроплата оруулгын план миш 7,1 процент дүүргэлдэ. Ярууны, Эдэн, Хорин, Улан-Удын Пригородно ба Селенгын районууд энэ талаараа мүн ла хайн байдалтай бэшэ. Селенгын аймагай, Гильби-рин селсоведэй, Ворошилов нэрэмжэтэ колхоз тариа тушаал-гадаа оройдоо 13 процент, Зага-сайн сомоний, Ворошилов нэрэм-жэтэ колхоз—32 процент дүүргэ-хэн байна.

Хяхтын аймаг болбол ВМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-ийн Областной Комитетэй дамжуулгын Улаан Тугые бариа ябана. Энэ хадаа хүдөө ажыхын намарай хүдэлмэринүүд дүүргэхын түл-өө большевиктээр тэмсэхын, тус аймагай хүтэлбэрлэгшдэ ба бүхы колхознигууды уялга-на. Зүгөөр, үнэнэтэ дээрэ, аймаг доторонь тариа сохилгын тон хан-галтаггүйгөөр ябуулагдана байн дээрхэнь (октябрийн 1-дэ 39,2 проц. дүүргэ), гүрэндэ тариа ту-шаалта тон ехээр хойшо татагдана.

Хяхтын аймагта, натуроплата тушаалта (35,4 проц., үрэнэй судта бусаалта—39,8 проц. ба гаранцова сбор 4,7 процент дүү-ргэдхэн байна. Бүхы колхозууд хадаа тариа сохилгы түргөөр ябуулжа, гүрэнэй урдахы уял-гануудаа саг болзортонь дүүргэхэ дүүрэн уловитой. Зүгөөр МТС-үүдэй ба колхозуудай молотилка-нуудань хүсэдөөр хэрэглэгдэнэ-гүй.

Дээрдурсагдахан аймагуудта, тариа тушаалгын хангалтаггүйгөөр ябуулагдана байнхай хоёрдох шалтагаанинь хадаа, аймагуудай ба МТС-үүдэй, мүн таршэлэн колхозуудай хүтэлбэрлэгшд болбол тариа тушаалгы саг үргэл-жэдэ ябуулагдуй ба энэндэ бүхы техникескэ ба бусад хүсэ-нүүдэ зүбөөр хэрэглэгдэнэ. Жэ-шээлхэдэ, Улан-Удын Пригородно районой, Иволгын сомоний, Ста-лин нэрэмжэтэ колхоз хадаа нэгэ автомашинатай аад, тэрээ-нэ шофёргүй дээрхэнь тариа зөөлгэдэ ябуулагдуй. Мүн, Селе-нгин, Кабанскын ба бусадшье айма-гуудта нимнүүд фактууд үзэгдэнэ.

Гүрбадахы, гол шалтагаанинь юб гэхэдэ, аймагуудай партий-на, советскэ ба газартаряалангай организацинууд, МТС-үүдэй ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшд болбол колхозно массын дунда социалистическэ соревнование, стахановска хүдэлэн ба түрүү-шүүлэй опытууды үргэнөөр дэл-гэрүүлэгшгүй байна.

Манай республикын түрүү МТС-үүд ба колхозуудта, Селенгын аймагай «Красный Октябрь» кол-хозой молотильно бригадындай инициативаар, молотильно брига-дануудай ба машинистнуудай со-ревновани дэлгэрээ. Зүгөөр, энэ инициативы олонхи аймагуудай хүтэлбэрлэгшд дэмжээгүй бай-на.

Иймөөн, нутагуудай партий-на, советскэ ба газартаряалангай оргунуудай хүтэлбэрлэгшдэй түрүүшын зорилго хадаа, эрхи-мүүдэй инициативы дэмжэжэ, тариа сохилгы түргөөр ябуулжа гүрэнэй урдахы уялганууды саг болзортонь дүүргэхын түлөө со-циалистическэ соревнование үр-гэнөөр дэлгэрүүлжэ ябадал боло-но.

Бүхы Советскэ Союз дотор, тэрэнэй тоодо манай республикада, нутагуудай ажалшадай депу-тадуудай Соведүүдтэ хунгалта-нуудта бэлдхэл ябуулагдана байна. Хүтэлбэрлхы организа-цинууд, партийна-комсомольскэ ахин организацинууд, агитрупа-нууд ба агитаторнууд болбол манай аравуудай ажабайдалдахы энэ гайхамшаг событида бэлдхэл ябуулгы ажыхын хүдэлмэринүүд-тэй зүбөөр зохилдуулан ябуул-жа уялгалтай.

Сельсовет, колхоз бүхэн ха-даа эдэ хунгалтанууды ажалай отлично показателнуудар угтахы абадалы туйлахын шукала. Нутагуудай коммунистууд, партийнабаш большегүүд хадаа колхознигуудай улам бүри ургажа байгаа активносте толгойложэ, тэдэнэй энтузиазм ба активносте үйлдбүрийн конкретнэ ба практическа зорилгонууды ам-жалтатайгаар шиндхэлгэдэ зо-руулахы ёстой.

СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ ба Гадаада хэрэгүүдэй нарком нх. В. М. Молотовто, Эстонин гадаада хэрэгүүдэй министр Г. Селтерэй телеграмма

МОСКВА

СОВНАРКОМОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ БА ГАДААДА ХЭРЭГҮҮДЭЙ НАРКОМ МОЛОВОТТО

Нютагаа, бусажа ерээд байха-даа, би болбол, Москвада хэгдэ-хэн политическэ ба ажыхын хэл-сэлгэнүүдэ сээсээр хүтэлбэрлэ-хэнэйтнай түлөө ба манай ара-дуудай хоорондохы хүршэ хайн ба мирнэ сотрудничестве саа-шаддаа хүгжүүлхын тула, тэрэ-нинэ шэнэ ханибарисагай хэл-сэлгэнүүдтэ оруулхантай тү-лөө, Эстонско правительствын

Эстонин мининдел Селтер.

Эстонин Гадаада хэрэгүүдэй министр господин Селтертэ, СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ ба Наркоминдел нх. В. М. Молотовтой телеграмма

ТАЛЛИН

ЭСТОНИН ГАДААДА ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР СЕЛТЕРТЭ

Эстонско республика ба Совет-ска Союзай хоорондо эбтэ хэлсэл-нэй гүйсэлдхэн, мүн Эстони ба Со-ветскэ Союзай аравуудай саашан-хы сотрудничестве ба мирнэ хүг-жэлгын тулада, энэ хэлсэлдэ бэ-лэхэлээр, манай хамтын хүдэл-мэри тушаа Танай үзүүлэн мэ-дэрэлэй түлөө ба халуун амар-шалгынтай түлөө, господин ми-нистр Танда, үнэн зүрхэнөө

байсхалан хүргэнэб. Манай шэнэ хэлсэлдэ хадаа Эстонин ба Совет-ска Союзай аравуудай ажабайда-лайн дэбжэлтэдэ ба нэббаралтада зохистой аргашадарине бии болгохо байндань найдабари мэдүүлхы зүбшөөрт.

СССР-эй Совнаркомой тү-рүүлэгшэ ба Наркоминдел Молотов.

ВМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

ВМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Иволгын аймагдехи Оргкомитетдэ баталха тухай

1. Шэнээр бии болохон Ивол-гын аймагдехи, Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Оргкомитетдэ нимэ саст-тавайгаар баталха:
Оргкомитетэй түрүүлэгшэдэ— нх. С. А. Деминин.
Түрүүлэгшэ орологшод— нх. М. Д. Бессоновые ба член-нүүдтэ: И. П. Ильин, Хан-даржаев ба Шемелин.

2. Тусхайта организацинууд ба учредженинууды бии болгохы

Оргкомитетдэ ба Совнаркомдо даалгахы.

3. АПК-гэй ба тэрэнэй таагууд-дай ашарадуудта, жэлэй дүүрэтэр хэрэглэгдэхэ зөөри ассигновал-хынь СНК-да даалгахы.

ВМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй түрүү-лэгшэ Г. БЕЛЫГАЕВ.

ВМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй секре-тарь О. ИНКЕЕВА.

ВМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Иволгын аймагай административно-территориальна состав тухай

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, 1939 оной августын 25-най үдэрэй Указтай зохил-тан Иволгын аймагай адми-нистративно-территориальна сос-тавы доро дурсагдахан сельсове-дүүдэй составтайгаар тодорхойл-хо: Саянтын, Иволгын, Каленов-ско, Гурульбинскэ, Заводской по-селковсо совет (Николаевск) — При-городно райсовет, Селенгын айма-гай Оронгын ба Гильбирин сель-соведүүд.

Тарбагатайн аймагай Ганзури-но ба Кордон поселогууды Ивол-

гын аймагай составта оруулха ба түрүүлэгшэ, эдэ поселогууды Иволгын аймагай сельскэ соведүү-дэй нэгэншын составта оруулха, асуудалы тусгаар зүбшэхынь ВМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Иволгын аймагдехи оргкомитетдэ даалгахы.

ВМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй түрүү-лэгшэ Г. БЕЛЫГАЕВ.

ВМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй секре-тарь О. ИНКЕЕВА.

Латвин Гадаада хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс Москвада ербэ

Октябрийн 2-Латвин Гадаа-да хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс болбол господин Каме-гшын үдэшлгөөр Москвада ербэ. Министрэй хамта, Латви-да байдаг, СССР-эй полпред нх. Зотов ба Латвида байдаг, СССР-эй торгпред нх. В. Я. Терентьев ерэлсбэ.

Центральна аэропорт дээрэ, Гадаа-да хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орологшо нх. О. А. Лозовский, Моссосведэй түрүүлэгшын оролог-шо нх. М. А. Янов, НКВД-ий Протокольно таагыг эрхилэгшэ нх. В. Н. Барков, НКВД-ий

Прибалтиска оронүүдэй таагыг эрхилэгшэ нх. А. Н. Васюков, Москва городской комедант полков-ник В. А. Ревакин, Москвада байдаг, Латвийска миссини бүхы состав, онсо посланник ба бүрин эрхэтэ министр господин Ф. Кодинш толгойтойгоор, мүн Эсто-нин онсо ба бүрин эрхэтэ пос-ланник господин Рей ба СССР-тэ, Литвын хэрэгүүдтэ найдагдахан г. Богданас гэгшэд господин Мун-терсы угтаба.

Центральна аэропорт хадаа со-ветскэ ба Латвийска тугуудаар шэмэгдхэн байба.

Латвин гадаада хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс гэгшэтэй, нхэр Молотовой уулзалга

Октябрийн 2-ой үдэшлэн, Лат-вин Гадаада хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс гэгшэтэй, нх-эр Молотовой хөөрлөөн болобо. Нүхэд Сталин, Потемкин ба Латвида байдаг СССР-эй полпред

нх. Зотов, мүн Москвада байдаг Латвийска посланник г. Кодинш хөөрлөөндэ хэбээлсэбэ.

Хөөрлөөн хойр час үргэлжэл-хэн байна.

FRAANCADA KOMPAARTIIL MYRDELGE

Briyussels, oktiaabrili 1. Francuuzsка gazeedyud bolbol, kompartiiin byxii organizatsii-nyudai gernyydte dokumeent-nyudai negelze ba konfis-kaacalga tuxai medeesene. Ene bolbol kompartiiilj tарааха tuxai togtoomzitiilj francuuz-ска pravittelstviiin garga-hanai hyulde tyruysini hyni exillegdehen baigaа.

(ТАСС).

Баруун фронт дээрхи военнэ ябуулганууд тухай Коммюнике

Париж, октябрийн 2. (ТАСС). Гавас агенство болбол Парижда октябрийн 2-ой үглөөгүүр тол-логдон, военнэ ябуулганууд тухай официална коммюнике дамжуула, тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ: «Һүн хадаа тон шэ-мэгүүгөөр үнгэрбэ. Фронтын элдэб олон учасгогуудта багаха-нууд операцинууд болбо».

Читадай военнэ соведэй түлөөлэгшын мэдүүлгэ

Чунцин, октябрийн 2. (ТАСС). Чанша шадар ушаруу-лагдан байдалы комментиро-валха зуураа, читадай военнэ соведэй түлөөлэгш болбол хоёр жэлхээ үзүүтэй ябуулагдана байгаа Читадай стратеги хадаа дайсание хооронуудан муудуу-хаар хараалагдан, удаан сагай дайн болоно гэжэ мэдүүлнэ. «Би-дэнэр болбол,—военнэ соведэй түлөөлэгшэ хэлэнэ,—өөхөднгөө сохилты, дайсадай главна хүсэ-нүүдтэ зориулабди, али-нэгэн пунктике амаршье сэнгээр хама-гаалхы оролдоногүүбди. Ухоань гордой алдагданай һүүлдэ, Чанша болбол военнэ-политическ шукала удхашанартай бэшэ бай-на. Мүнөө, европейскэ дайнай эхилхэнэй һүүлдэ, бидэнэр бол-бол удаан сагай дайнда бэлэн

байха ба Кантон-Ханькоуска тү-мэр харгын зүүн тээхи позиция-но дайһаа зайсахы бүхы хүс-энүүдээрээ оролдохы ёстойбди. Сентабрийн 14-дэ, Цзянси, Ху-нань ба Хубэй провинцинуудта японско довтолгонуудай дахин шэнээр эхилхэнэ хойшо, читад сэрэгүүд болбол Хунань провин-цидахи фронтдо ябуулга хэһэн японско дүрбэн дивизинуудтэ ба Цзянси провинцидахи гурбан дивизинуудтэнь тон ехэ гэмтэл үзүүлэн байна. Чаншада япон-тоной довтолхон зорилгын юуб гэхэдэ, Чанша-Чандэ-Ичан комму-нистинуудта японско контроль байгуулха гэһэн ябадал болоно».

Этигэмээр кругүүдхэ абтаһан мэдэнүүдэй ёһоор, Чанша шада-рай байдал муудана.

Фронт дээрхи байдал тухай Французска мэдээсэл

Париж, октябрийн 2. (ТАСС). Усгалдар үдэшлэн толилогдон коммюнике соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Энэ үдэр, фронт дээрэ номго-

Baruun ukrainaina zoriulagdahan kartiina- nuud ba graviurnuud

Хаарьков, (ТАСС). Хаарь-ковска xydoozniguud bolbol Baruun Ukrainada zoriulagdahan xeden олон zoxioolnuud deere xydelmerilze exilbe. Xydooznig Kaspijan gegiše 20 graviurnuudhaа see-riilj beledehene, en enь poolь-ска kapitalistnuudal ba pomee-сigyydei darlalta dorohoo, Ba-ruun Ukrainiin azalsadai sylөө-рейгити tylee temeselei istorii-ческа momeentny diiji xaruul-

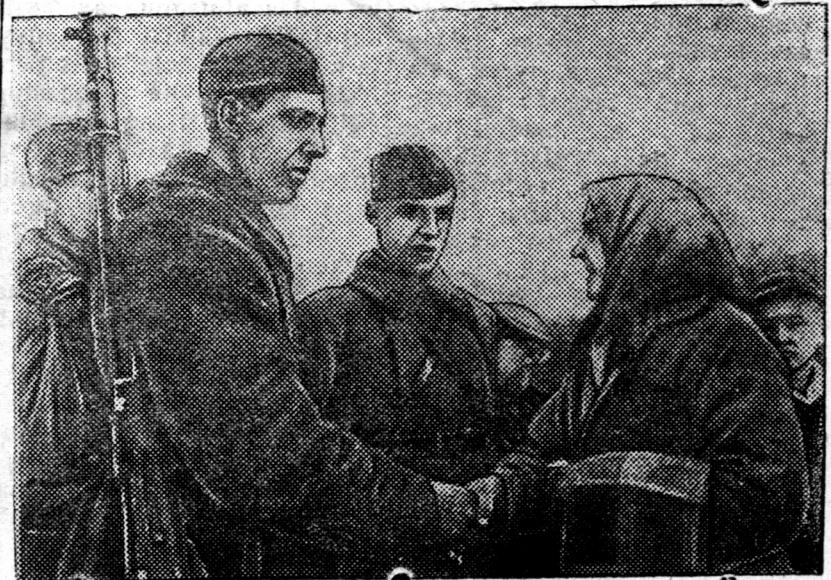
na. Xydoozniguud Dovgaaly ba Proxorov gegsed, geroli-ческа Ulaan Aarmiin caasty-nyudilji Baruun Ukrainiin хyn-зонoi bajaraаr ugtaza baihijl xaruulhan kartiinanuudilji zura-зo байна. Xydooznig Kaplaаn bolbol «Ulaan Aarmi хадаа манай ukrainiska axadyynerte sylөө zargalijl asaran, xilijl dabaza orobo» gehen plakaа- diiji zurana.

Германска верховно командованиин Коммюнике

Берлин, октябрийн 2. (ТАСС). Германска армийн вер-ховно командовани болбол доро дурсагдахан коммюнике толило: «Усгалдар үглөөгүүр, герман-ска частьнууд болбол Варшавада оробо, Усгалдар Варшава шадар байһан—Прага эзэлэгдхэн бай-гаа».

Польско эсэргүүсэлгын һүүл-шын пункт болохо, Хель гэжэ хахад арал болбол германска сэр-эгүүдтэ үгэгүүгөөр бөө тушаа-нан байна. Тэрэ үедэ, германска сэрэгүүдэй ба уһан сэрэгэй фло-дой хамтаран довтолгын бэлдхэл ябуулагдана байгаа. Мүнөө үглөө-гүүр, 52 офицернуудхэ бүридэ-хэн гарнизон, тэрэнэй тоодо польско уһан-сэрэгэй флосы ко-мандовалагша контрадмирал фон-Уруп ба 4 мянган солдадууд хадаа германска сэрэгүүдтэ бөө тушаа-нан байна.

Паденаа зүүхөнөөр, английска разведывательна самолет сохиг-доо».

Баруун Белоруссин аравдзонтой, Улаан Армийн уул-залга.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүтэн тарашан эхэнэр хадаа боеүүд ба командирнууды амаршалжа байна.

Темной фото (ТАСС-ын фото-клише)

БОЕВОЙ ЭПИЗОДУУД

ПОЛЬСКО БРОНЕПОЕЗД ЯАГАД АБТАА ҺЭМ

Боец Петр Сергеев болбол воен-нэ госпитальда хэбтэжэ байба. Сэбэр аруухан цалата, кроватин дэргэдэ байһан багахан столдээр сасгүүд байна. Тэрэ хөөрөнэ:

—Мини шарха аюулгүй. Врач хадаа үшөө хоёр недели хэбтэхэш гэнэ, частьдаа ошохын эрил-тэ уридшалан хэхэб. Би ха-даа польско бронепоезды абалга-да шархатаа Һэм. Бидэнэр болбол тэрээнине станцида ерэхэ ёһотой гэжэ мэдэд, тишээ гүйлдэбди.

Зүгөөр, бронепоезд хадаа гэнтэ байрадаа зогсоод манье бууджаа эхилээ. Тэрээнине, манай хүндэ танкануудай хүржэ ерэтэр зогсоо-хо хэрэгтэй байгаа. Бидэнэр, за-мынь муу болгохы оролдообди, поезды гравидуудар шэдэбди, тингээд тэрэ суухарижа эхилэб. Тэндэ намые шархатуулаа бэлэй. Газарта хэбтэжэ байтараа, модо-нууды хуха даран манай танк-нуудай түргэнөөр дүтэлжэ ябахы харабаб. Шарха тухайгаашье мар-тажархөөд — гансал бронепоезд арилшахань гү гэжэ ханажа хэб-тэнэм.

Танканууд ябадалдаа бууджа. Нэгэ заахан ябаад байтарань, гэн-тэ бронепоездын паровоз доторнө юумэн хүсэтэйгөөр тээрэжэ, пар гаргаба. Тухайхада, котельнэ номонуудаар сүмэ сохюулаһан хэбтэртэй.

Поезд байшаба. Нэгэдэхы ва-гондо, люк нээгдэжэ, сагаан туг-тай гар харбайжа харагдаба. Танк-нууд буудажана болбо. Удангүй

бронепоездын бүхы команда ва-гонуудай хажуугаар зэргэлэн зог-собо.

Манай танкистнуудай боевой хүдэлмэринь би омогөөр хаража байгаа Һэм.

ЗУРХЕЛИГ ПЛАН

Ковель городы Улаан Армийн танкова частьнуудай үнгэржэ гаранан һүни, главна колонноһоо таһаршалан 3 улаанармейцүүд болбол отделениин командир Хала-чен түрүүтэйгээр эндэ ерхэн бай-на. Городһоо холобшэ газарта, эдэнэр хадаа полковник толгойтой, польско солладуудай ехэ отрядтай дайралдаба. Дайсанай хүсэн угаа ехэ байһан дээрхэнь, байлдаан-дай орохонь бэрхэтэй байгаа Һэн. Тини, Халачен болбол ябуулга-нуудайгаа планын зүрхэлгээр зохио-бо. Һүнийн харанхьда, дүр-бэн зоримгой улаанармейцүүд болбол гэнэтэ довтолжэ, польско полковникы барйба. Тэрээнэе зэбсэггүй болгоод, улаанармей-цүүд хадаа зэбсэгэе тушааха тухай отрядтаа захирахын полков-никы баалаба.

Оройдоо дүрбэхэн боеүүдтэй хэрэгтэй ябуулагдана байһы мэд-дэнгүй, айма жэгшһэн полковник захиартаһы дүүргэбэ.

Городской хүзэной, нютагай коммунистууд ба комсомольцууд-тай туһаламжаар отряды зэбсэг-гүй бологожо эхилэб. 800 польско солдадууд ба офицернууд зэбсэгэе орхижо плендэ абтаһан байгаа.

Баруун Украина, (ТАСС).

